

HAIGUSED

NAKKUSHAIGUSED

NAKKUSE TEED

- Otse kontakt läbi naha või limaskestade Nt. suguhaigused
- Õhu kaudu, piisknakkus Nt. hingamisteede viirushaigused
- Vee ja toidu kaudu, soolenakkused Nt. salmonelloos
- Putukate ja loomade vahendusel Nt. puukentsefaliit
- Pinnase kaudu Nt. teetanus

NAKKUSE TEKITAJAD

- 1) Bakterid ehk bakteriaalsed haigused
- 2) Viirused ehk viirushaigused
- 3) Parasiitide põhjustatud
- 4) Seente põhjustatud

NAKKUSHAIGUSTE PERIOODID

1) inkubatsiooniaeg ehk nakkuse peiteperiood

Inimene ei pruugi teada, et on nakatunud, kuid on teistele inimesetele ohtlik

2) prodromaalperiood ehk eeljärg

Ilmnevad üldised haigusnähud (väsimus, nõrkus, isu langus)

3) haigusnähtude periood

Avalduvad igale haigusele iseloomulikud haigusnähud

4) paranemisperiood

haigusnähud kaovad

PROFÜLAKTIKA

- Mittespetsiifiline profülaktika

Käte pesemine, rahvarohekte kohtade vältimine gripiperioodil, kondoomi kasutamine jt

- Spetsiifiline profülaktika. Haiguste vastu vaktsineerimine

HAIGUSTE RAVI

Mõnedest haigustest saab organism vabaneda oma jõududega.

Raskeid haigusvorme tuleb ravida spetsiaalsete ravimitega.

Bakteriaalseid haigusi ravitakse antibiootikumidega. Viirushaigusi ravitakse viirusevastaste ravimitega.

MITTENAKKUSLIKUD HAIGUSED

Haigusi kutsuvad esile riskitegurid, mida muutes on võimalik vähendada nii haigestumust kui ka suremust.

Nt. võivad olla riskiteguriteks vanus, sugu, elukeskkond, tervist kahjustavad harjumused, vähene kehaline aktiivsus.

PÄRILIKUD HAIGUSED

- suhkrutõbi
- värvipimedus
- veresoonkonna haigused
- kasvaja jm

MEHHAANILISED VIGASTUSED

- põrutus, nikastus, nihestus, muljumine
- torke- ja löikehaavad
- hammustused

NÄHTAMATUD TEGURID

- liiga madal või kõrge temperatuur
- kiirgused
- lenduvad mürgised ained

TERVIST KAHJUSTAVAD HARJUMUSED

- liikumisvaegus
- suitsetamine
- liiga varajane või liigne alkoholitarbimine
- vale toitumine

MITTENAKKUSLIKESSE HAIGUSTESSE HAIGESTUMINE SÕLTUB ELUVIIISIST.